

Podsumowanie zmian w podatku VAT

kategoria: Podatki > VAT

Dodano: 2011-06-15, 06:00

Autor: Mikołaj Bokowy, tax consultant w Dziale Doradztwa Podatkowego kancelarii Domański Zakrzewski Palinka Sp.k

Od 1 kwietnia 2011 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o VAT, która wprowadza daleko idące zmiany w podatku VAT. Poniżej przedstawiamy Państwu podsumowanie najważniejszych zmian.

1. Opodatkowanie nieodpłatnych przekazania

Ustawodawca zdecydował się wreszcie znowelizować budzący wiele kontrowersji przepis dotyczący nieodpłatnych przekazania. O ile dotychczas poza zakresem opodatkowania pozostawały darowizny związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, obecnie opodatkowane VAT będą wszelkie darowizny, pod warunkiem, że podatnikowi przysługiwało przy nabyciu darowanych towarów prawo do odliczenia podatku VAT (również częściowe).

Zmieniono również zapisy dotyczące nieodpłatnego świadczenia usług, jednak wydaje się, iż będą to raczej zmiany doprecyzowujące, bowiem, treść nowych przepisów w dalszym ciągu pozwala argumentować, iż nieodpłatne świadczenie usług do celów działalności gospodarczej nie będzie opodatkowane VAT.

2. Zmiany w rozliczaniu usług

Zgodnie z nowymi regulacjami w przypadku usług lub dostaw towarów dokonywanych przez podmiot, który w Polsce nie posiada siedziby, stałego miejsca zamieszkania lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, podatnikiem (tj. podmiotem zobowiązanym do rozliczenia podatku) będzie zawsze usługobiorca lub nabywca towarów.

Obecnie przepisy w takich przypadkach wskazują, że podatnikiem jest usługobiorca lub nabywca towarów, ale z wyjątkiem przypadków, gdy usługodawca lub dokonujący dostawy towarów rozliczy należny podatek. Ponieważ obecne uregulowania prowadziły do nieporozumień co do tego, kto i kiedy powinien (może) rozliczyć podatek, ustawodawca wskazał, iż zawsze będzie miał zastosowanie mechanizm odwróconego obciążenia tj. nabywca będzie zobowiązany do samonaliczenia podatku należnego VAT i rozliczenia go.

Dodatkowo wprowadzono też szczególne uregulowania dla usług związanych z nieruchomościami. Ponieważ w ich przypadku może się zdarzyć, iż będą opodatkowane w Polsce także w sytuacji, gdy nabywca usługi nie jest polskim podmiotem, wprowadzono zasadę, że jeśli usługodawca jest zarejestrowany na VAT w Polsce, to ma on obowiązek rozliczyć podatek VAT z tego tytułu.

Wprowadzono również zasadę rozliczenia za pomocą mechanizmu odwróconego obciążenia dostaw uprawnień do emisji gazów cieplarnianych.

3. Zmiany w odliczeniu podatku VAT naliczonego

Uchylono zapisy wyłączającego prawo do odliczenia podatku naliczonego w przypadku importu usług od

podmiotów mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd w tzw. „rajach podatkowych”.

Z drugiej strony doprecyzowano, że nie stanowią podstawy do odliczeniu podatku naliczonego faktury i dokumenty celne, w przypadku gdy została na nich wykazana kwota podatku VAT, której zgodnie z obowiązującymi przepisami nie wykazuje się.

Natomiast w odniesieniu do podatku VAT odliczanego zgodnie ze współczynnikiem sprzedaży ustawodawca zdecydował się na odejście od zakazu odliczania podatku naliczonego, jeżeli współczynnik nie przekroczył w poprzednim roku 2% (przy czym odliczenie to będzie opcjonalne, a nie obligatoryjne). Jednocześnie w przypadku, gdy proporcja przekroczyła 98%, wprowadzono maksymalną kwotę podatku naliczonego która może być odliczona – 500 zł. W konsekwencji, jeśli różnica pomiędzy 100% a 98% wynosi więcej niż 500 zł, będzie konieczne stosowanie współczynnika sprzedaży w celu odliczenia podatku VAT naliczonego.

4. VAT w imporcie

Zmieniono zasady dotyczące rozliczania podatku VAT w imporcie towarów, w przypadku, gdy towary zostaną w Polsce objęte procedurą uproszczoną.

Przed wszystkim zniesiono obowiązek składania zabezpieczenia kwoty podatku VAT. Jednocześnie, został wprowadzony obowiązek przedstawienia organowi celnemu dokumentów potwierdzających rozliczenie kwoty podatku należnego VAT z tytułu importu w deklaracji podatkowej, w terminie 4 miesięcy po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu importu towarów.

Wprowadzono także pewne zmiany w zakresie poboru odsetek za zwłokę od zaległości związanych z importem towarów.

5. Inne zmiany

Rozszerzono zwolnienie usług medycznych na usługi świadczone na rzecz zakładów opieki zdrowotnej świadczone na ich terenie, a także uszczegółowiono, iż zwolnienie usług świadczonych przez lekarzy, pielęgniarki, psychologów dotyczy usług świadczonych w ramach wykonywania tych zawodów.

Doprecyzowano, iż do podstawy opodatkowania wchodzi także świadczenia otrzymane od osób trzecich.

Umożliwiono zwrot VAT w specjalnej procedurze dla zagranicznych podmiotów, podatnikom, którzy są zarejestrowani na VAT w Polsce, ale którzy nie dokonywali w Polsce sprzedaż opodatkowanej VAT. A zatem po zmianach zwrot VAT w tej procedurze nie jest zależny od rejestracji na VAT w Polsce.

Zmieniono również regulacje w zakresie opodatkowania stawką VAT 0% dostaw samolotów, poprzez rozszerzenie zakresu stosowania stawki 0%. Obecnie ma ona zastosowanie tylko do przewoźników końcowych, wykonujących głównie przewozy w transporcie międzynarodowym i tylko w odniesieniu do samolotów o określonej masie. Zgodnie z nowymi przepisami stawka VAT 0% będzie miała zastosowanie do wszystkich przewoźników lotniczych wykonujących głównie przewozy w transporcie międzynarodowym, niezależnie od masy samolotu.

Zostanie także wprowadzona do ustawy regulacja dotycząca braku obowiązku wykazywania w fakturze stawki i kwoty podatku VAT, w przypadku gdy obowiązującym do rozliczenia dostawy towarów lub świadczenia usług w Polsce jest nabywca towarów lub usług (obecnie taka regulacja znajduje się w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy o VAT).